

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/139/2023
Identifikačné číslo spisu:	8121201406
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8121201406.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jozefa Zlochu a JUDr. Vieri Nevedelovej, v spore žalobcu: F. J., nar. P., bytom Z., zast.: JUDr. Viera Straková, advokátka, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Račianska 71, IČO: 00 166 073, za účasti intervenienta na strane žalovaného: JUDr. Rudolf Krutý PhD., súdny exekútor, so sídlom Bratislava, Záhradnícka 60, zast.: LÖWY & LÖWY s. r. o., so sídlom Bratislava, Slowackého 56, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8C/10/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. marca 2023 sp. zn. 2Co/24/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Intervenient má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. decembra 2021 č. k. 8C/10/2021-102 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“ alebo „rozsudok súdu prvej inštancie“) výrokom I. žalobu zamietol; výrokom II. zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %; výrokom III. zaviazal žalobcu nahradiť intervenientovi na strane žalovaného trovy konania v rozsahu 100 %, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

1.1. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej súdnym exekútorom pri výkone exekučnej činnosti; výšku nemajetkovej ujmy žalobca vyčíslil na sumu 10.000 eur. Žalobca žalobu odôvodnil v podstate tým, že n a základe poverenia vydaného Okresným súdom Bratislava IV pod č. 5104 059840 zo 7. septembra 2010 bolo nezákonne vedené exekučné konanie na jeho majetok; exekúcia bola zastavená až 16. júla 2019 uznesením Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 15Er/2829/2009. D o zastavujúceho uznesenia je

zrejme, že exekúcia bola vedená na základe rozhodcovského rozsudku vydaného na podklade neplatnej rozhodcovskej doložky; žalobca namietal, že exekúcia nemala byť vôbec vedená, poverenie nemalo byť vydané a exekučné konanie bolo vedené neoprávnene. Súdny exekútor počnúc dňom 1. júna 2010 bol povinný postupovať v zmysle § 57 ods. 4 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „zákon č. 233/1995 Z. z.“ alebo „Exekučný poriadok“). Keďže tak nespravil a exekučný spis nepredložil exekučnému súdu za účelom rozhodnutia o zastavení exekúcie, nesprávnym úradným postupom spôsobil žalobcovi ujmu a zasiahol do jeho osobnostných práv. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy žalobca argumentoval, že exekúcia vo všeobecnosti zasahuje do života ľudí. V konkrétnostiach namietal, že exekúcia mu sťažovala život po dobu jedenástich rokov; došlo k sťaženiu jeho bežného života zablokovaním jeho účtov, boli ohrozené jeho bežné platby, dlhodobý bol vedený v registri exekúcií ako neplatič; uvedené mu spôsobovalo frustráciu a stres. Vedená exekúcia sa dotkla jeho rodinného, osobného i pracovného života; osobné vzťahy mu stroskotali v dôsledku vedených exekúcií voči jeho majetku, bol nútený odísť zo Slovenska, pracovať v zahraničí, nemohol si obstaráť vlastné bývanie z dôvodu, že banka mu úver neposkytla. Komplex uvedených skutočností spôsobil, že sa pokúsil a j o samovraždu. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil, považoval žalobu za zmätočnú a nejasnú; nebolo zrejme, na základe akého titulu sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy ani to, ktorý orgán mal nemajetkovú ujmu spôsobiť a absentuje príčinná súvislosť medzi konkrétnym titulom a nemajetkovou ujmov. Do konania na základe vlastného podnetu vstúpil intervenient (na strane žalovaného), ktorý so žalobou nesúhlasil predovšetkým z dôvodu, že z jeho strany ako súdneho exekútora nedošlo k porušeniu žiadnych povinností.

1.2. Okresný súd vec právne posúdil podľa § 3 ods. 1, ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) bod 3, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) a podľa § 57 ods. 4 zákona č. 233/1995 Z. z. Okresný súd po vykonanom dokazovaní poukázal na všeobecné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu. Ustálil, že zákon o zodpovednosti za škodu nedefinuje pojem nesprávny úradný postup; pri riešení otázky nesprávneho úradného postupu vychádzal zo záverov rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. septembra 2013 sp. zn. 11Co/2/2013.

1.3. Pokiaľ žalobca poukazoval na porušenie povinnosti exekútora v zmysle § 47 ods. 4 Exekučného poriadku okresný súd uviedol, že toto ustanovenie je značne subjektívne a súdneho exekútora nemožno brať za zodpovednosť za právny názor. Súdny exekútor totiž disponoval poverením na vykonanie exekúcie a nebolo preukázané, že by zo strany žalobcu bolo vedenie exekúcie spochybňované. Žalobca splnil dobrovoľne svoj záväzok priamo oprávnenému o čom mal súdny exekútor vedomosť. Iba skutočnosť, že v obdobnej veci bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá iným súdom nezakladá automaticky záver o porušení povinnosti súdneho exekútora predložiť exekučnú vec povinného na rozhodnutie súdu. Uvedené navyše platí aj z dôvodu, že súdna prax v rozhodnom období nebola jednoznačne ustálená rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít. Okresný súd taktiež zdôraznil, že žalobcovi bolo upovedomenie o začatí exekúcie doručené až v roku 2018, a teda v čase, keď povinnosť súdneho exekútora podľa § 57 ods. 4 Exekučného poriadku bola zrušená. Po podaní námietok súdny exekútor postupoval v zmysle Exekučného poriadku, keď námietky predložil na rozhodnutie súdu.

1.4. K uplatnenému nároku okresný súd zdôraznil, že ak žalobca uplatňoval náhradu nemajetkovej ujmy bolo potrebné, aby špecifikoval a preukázal závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v súkromnom živote, ako aj závažnosť následkov v spoločenskom živote. Na základe vykonaného dokazovania mal za to, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom požadovaných podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, a teda ani to, že by v priamej príčinnej súvislosti s akýmkoľvek konaním v exekučnej veci orgánom verejnej moci vznikla žalobcovi akákoľvek ujma, ktorú by bolo potrebné saturovať v peňažnej podobe. Žalobca totiž odišiel do zahraničia ešte predtým, než začalo exekučné konanie a priamou príčinou jeho odchodu tak nemohla byť samotná existencia (vedenie) exekučného konania; a keď žalobca pokúsil o samovraždu bolo to v septembri 2017, a teda predtým, než mu bol postihnutý jeho majetok v rámci výkonu exekúcie. Žalobca

nepreukázal, že by vedenie exekúcie malo vplyv na jeho konanie. Okrem uvedeného okresný súd tiež zistil, že voči žalobcovi bolo vedených viacero exekúcií a je teda otázne, či predmetné exekučné konanie (v ktorom sa vymáhala suma neprevyšujúca 1.000 eur) mohlo mať na žalobcu taký vplyv, ako to uvádza žalobca. Tvrdenia o zásahu exekučného konania do jeho osobného života žalobca ničím nepreukázal a nepreukázal ani, že v rozhodnom čase požiadal o úver, ktorý mu bol z tohto dôvodu (vedeného exekučného konania) zamietnutý. Z uvedeného dôvodu okresný súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.5. V odôvodnení rozhodnutia s a okresný súd vysporiadal aj s o zamietnutím návrhu na doplnenie dokazovania.

1.6. Pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie aplikoval § 262 ods. 1 a § 255 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 22. marca 2023 č. k. 2Co/24/2022-218 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. potvrdil (prvá výroková veta). Druhou výrovkou vetou zrušil rozsudok okresného súdu vo výrokoch II. a III. a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

2.1. Odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku I. potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP. Ustálil, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu a zo zistených skutočností bol vyvedený správny právny záver. Odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v celom rozsahu odkázal.

2.2. Reagujúc na odvoláciu argumentáciu žalobcu odvolací súd s poukazom na § 3 zákona č. 514/2003 Z. z. zdôraznil, že toto ustanovenie predpokladá pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súčasné splnenie troch podmienok, a to a) nesprávny úradný postup, b) vznik škody (alebo nemajetkovej ujmy) a c) príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Príčinná súvislosť je pritom podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty; o vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak protiprávne konanie a vznik škody sú v logickom slede, a teda, ak protiprávne konanie škodcu bolo príčinou a vznik škody následkom tejto príčiny. Otázka príčinnej súvislosti je otázkou skutkovou; v takomto prípade je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmu a akou skutočnosťou tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má určujúci význam, v čom konkrétne spočíva škoda, za ktorú je požadovaná náhrada.

2.3. Odvolací súd ustálil, že v konaní nebolo sporné, že žalobcovi ako povinnému v exekučnom konaní bolo upovedomenie o začatí exekúcie doručené až 30. mája 2018; žalobca ako povinný v zákonom určenej lehote k 5. júnu 2018 podal námietky proti exekúcii a 6. júla 2018 aj námietky proti trovám exekučného konania. O námietkach žalobcu (spolu s návrhmi na zastavenie exekúcie) rozhodol exekučný súd dňa 16. júla 2019, námietkam povinného proti exekúcii, a j trovám exekúcie vyhovel, vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekučné konanie zastavil. Exekučný súd svoje rozhodnutie založil na tom, že exekučný titul - rozhodcovský rozsudok bol vydaný v rozpore so zákonom; takéto rozhodnutie nie je spôsobilým exekučným titulom a na jeho podklade nie je možné viesť exekúciu na majetok povinného.

2.4. Krajský súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom požadovaných podmienok pre vznik zodpovednosti štátu, a že by tvrdená ujma bola v príčinnej súvislosti s akýmkoľvek konaním alebo nekonaním v exekučnej veci žalobcu. Iba skutočnosť, že exekučný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie (čo aj nesprávne) nemožno považovať za ústavne relevantný zásah do podstaty základného práva na spravodlivý proces. Išlo iba o začiatkové štádium exekučného konania, kde súd predbežne zisťuje, či existuje spôsobilý exekučný titul. Navyše povinný mal možnosť brániť sa proti rozsahu exekúcie alebo namietat exekučný titul bezprostredne po tom, čo mu bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie. Odvolací súd súhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že v

čase vydania poverenia na vykonanie exekúcie neexistovala jednota súdnej aplikačnej praxe týkajúcej sa posudzovania rozsudkov vydaných v rozhodcovských konaniach.

2.5. Vo vzťahu k vyššie uvádzaným skutočnostiam mal odvolací súd za to, že namietané okolnosti súd prvej inštancie dostatočne preskúmal a správne vyhodnotil p o ustálení, že nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci v predmetnej exekučnej veci zistený nebol. Nebolo nepochybne preukázané, že by vedenie konkrétnej exekúcie znamenalo zásah do osobnostných práv žalobcu takým spôsobom, ktorý by odôvodňoval priznanie nemajetkovej ujmy podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku I. ako vecne správny potvrdil.

2.6. Odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o nároku na náhradu trov konania z dôvodu, že súd prvej inštancie sa prípadnou potrebou aplikácie § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania strán sporu a intervenienta nezaoberal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu, jeho výroku I., podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodil z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhol, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3.1. Pokiaľ dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že k nesprávnemu a nezákonnému postupu súdneho exekútora došlo a j nerešpektovaním Ústavy Slovenskej republiky a Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica 93/13/EHS“). Došlo tiež k nerešpektovaniu judikatúry Súdneho dvora Európskej únie o výklade Smernice 93/13/EHS a nezabránení vykonávaniu exekúcie, ktorá bola vykonávaná v rozpore s právom EÚ a EHS. Odvolací súd sa vôbec nezaoberal tým, že súdny exekútor ako súčasť štátnej moci sa mal riadiť Ústavou Slovenskej republiky a citovanou smernicou.

3.1.1. Dovolateľ ďalej tvrdil, že u ž v konaní pred súdom prvej inštancie namietal zásah do jeho vlastníckeho práva, čím sa odvolací súd svojvoľne nezaoberal iba konštatoval, že nedošlo k žiadnemu poškodeniu žalobcu. Odvolací súd sa tiež nezaoberal tým, že súdny exekútor ako súčasť štátnej moci obdržal už v roku 2011 rozhodnutie iného okresného súdu o zamietnutí udelenia poverenia na vykonanie exekúcie v obdobnej veci; súdy nižších inštancií dospeli k nesprávnemu právnemu posúdeniu, že judikatúra v tejto otázke rozhodcovských rozsudkov v čase vykonávania exekúcie nebola jednotná.

3.1.2. Dovolateľ namietol, že odvolaciemu súdu podal návrh na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie; odvolací súd sa touto skutočnosťou vôbec nezaoberal a ani to len nespomenul v rozsudku.

3.2. Dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP; tvrdil, že § 56 ods. 4 Exekučného poriadku súdy nižších inštancií nesprávne vyložili, keď uviedli, že súdneho exekútora nemožno brať na zodpovednosť za právny názor, nakoľko ani súdna prax nebola v uvedenom období jednoznačne ustálená. V rozumnom čase bolo však účinné ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú aj ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Nemožnosť výkonu exekúcie na podklade rozhodcovského konania ustálil Súdny dvor Európskej únie vo viacerých rozhodnutiach, na ktoré dovolateľ poukázal. Žalobca tiež zdôraznil prednosť práva Európskej únie pred vnútroštátnou právnou úpravou; ustálená rozhodovacia prax Súdneho dvora Európskej únie ohľadom výkladu Smernice 93/13/EHS bola už dávno pred vykonaním exekúcie a súdny exekútor bol povinný sa ňou riadiť rovnako ako súdy na všetkých úrovniach.

3.2.1. Súdy nižších inštancií nesprávne uviedli, že brániť sa proti exekúcii mal samotný žalobca, nakoľko prax Súdneho dvora Európskej únie tvrdí niečo úplne iné. Z judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplýva, že je irelevantná skutočnosť, že spotrebiteľ možnosť podať odpor využil alebo nevyužil a nie je rozhodujúcou

okolnosťou, spôsobilou zvrátiť záver o nenaplnení cieľov Smernice 93/13/EHS.

3.2.2. Dovolateľ namietal v tomto smere nesprávne právne posúdenie súdmi nižších inštancií; súd mal hodnotiť dôkazy jednotlivo a vzájomných súvislostiach tak, že protizákonných exekúcií bolo 5; žalobca sa v dôsledku protizákonných exekúcií ocitol v situácii porušovania jeho práv obľudných rozmerov. Nešlo o prechodnú situáciu ani o situáciu bez následkov a táto situácia je nezlučiteľná s povinnosťou aplikovať vysokú ochranu spotrebiteľa v Slovenskej republike. Ak súdy nižších inštancií došli k záveru, že neboli preukázané žiadne zásahy do práv žalobcu a jeho osobného a rodinného života, vec nesprávne právne posúdili.

3.2.3. Dovolateľ zopakoval svoju argumentáciu a tvrdil, že bol vylúčený z možnosti nakladania so svojím majetkom; bolo obmedzené jeho vlastnícke právo a poškodené dobré meno vo vzťahu k bankovým inštitúciám v dôsledku dlhodobého zápisu v registri exekúcií. Protizákonne vedená exekúcia mu znemožňuje aj v súčasnosti nadobúdať majetok nevyhnutný pre život a naplnení základných životných potrieb. Spôsobuje mu problémy v rodinnom živote, nakoľko doporučené listy od exekútora neprispievajú k harmónii a dobrému spolunažívaniu v rodinách a vyvolávajú stres. Uvedený stav trval skoro 10 rokov a každodenne žalobcu obmedzoval pri nakladaní s majetkom pri možnosti plánovať budúcnosť, podnikáť, zabezpečiť si bývanie a založiť rodinu; spôsobil mu stres, napätie a frustráciu.

3.3. Vo vzťahu k uplatnenej výške nemajetkovej ujmy žalobca poukázal na závery vyplývajúce z rozhodnutia APICELLA proti Taliansku, sťažnosť č. 64890/01 z 10. novembra 2004; z uvedeného žalobca vyvodil, že si uplatňuje len spodnú hranicu náhrady nemajetkovej ujmy týkajúcej sa namietaných prieťahov v konaní v trvaní desiatich rokov. Za reštitučný účinok podľa žalobcu tak možno považovať iba peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur.

3.4. Dovolateľ zotrval na podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor Európskej únie s nasledovnou otázkou (ktorý postup navrhol už odvolaciu súdu):

Či právam spotrebiteľa neodporuje ustanovenie § 82 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok o pristúpení intervenienta na stranu štátu vystupujúcemu v úlohe protistrany proti žalobcovi a občanom Slovenskej republiky - spotrebiteľom, ktorí sa domáhajú svojho práva na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy pre dlhoročné nezákonne vedené exekúcie, ktoré sú v rozpore so Smernicou Rady 92/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, aj keď žaloba smerovala iba proti štátu, keď bolo preukázané niekoľkonásobné a niekoľkoročné porušenie zákonov SR a Slovenskou republikou ratifikovaných zmlúv a aktov EÚ a EHS súvisiacich s ochranou spotrebiteľa súdnym exekútorom - orgánom verejnej moci, ale aj zástupcom štátu, keď navyše zákonná povinnosť ukladá žalovanej vykonať dohľad nad činnosťou súdneho exekútora už pri predbežnom prerokovaní nároku žalobcu na náhradu škody - nemajetkovej ujmy.

3.4.1. Návrh na začatie prejudiciálneho konania rozšíril o otázku:

Či sa má zásada efektívnosti v súvislosti so Smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993, s čl. 38 Charty základných práv únie, s čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl. 288 Zmluvy o fungovaní EÚ vykladať tak, že súdny exekútor ako súčasť súdnej moci v Slovenskej republike, je povinný od obdržania návrhu na vykonanie exekúcie od oprávneného skúmať exekučný titul a pri zistení porušenia vyššie uvedených medzinárodných zmlúv (ak už obdržal niekoľko rozhodnutí vnútroštátnych súdov o neprijateľnej zmluvnej podmienke - rozhodcovskej zmluve a následnej neplatnosti rozhodcovského rozsudku) je povinný predložiť súdu návrh na zastavenie exekúcie pre rozpor s vyššie menovanými medzinárodnými zmluvami o ochrane spotrebiteľa, ak súdny exekútor je podľa § 3 Exekučného poriadku viazaný len Ústavou SR, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami podľa čl. 7 ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR a jeho povinnosťou je aktívne sa podieľať na plnení týchto medzinárodných záväzkov.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Intervenient v písomnom vyjadrení navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol, prípadne ho zamietol. Svoju argumentáciu uzavrel konštatovaním, že odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí

vysporiadal s o všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu netrpí vadami, ktoré by zakladali prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP; odvolací súd neporušil v napadnutom rozsudku princíp právnej istoty ani sa nedopustil iných procesných pochybení a odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe.

5.1. Intervenient mal za to, že dôvody, na základe ktorých žalobca odvodzuje prípustnosť dovolania pramenia len z jeho nespokojnosti, že sa odvolací súd nestotožnil s jeho právnym názorom; napadnuté rozhodnutie je treba chápať v jednote s rozhodnutím súdu prvej inštancie; z rozhodnutí súdov nižších inštancií je zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa domáhal žalobca, čo navrhovali procesné strany, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinstančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery prijal k jeho právnemu posúdeniu. Z uvedeného intervenient vyvodil, že odvolací súd sa nedopustil žiadneho konania, ktorým by žalobcovi znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5.2. K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP intervenient uviedol, že dovolanie by bolo prípustné iba v tom prípade, ak by rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od riešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Bolo povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť právnu otázku, ktorá bola riešená a tiež konkrétne, od akých rozhodnutí dovolacieho súdu, ktoré spadajú pod režim ustálenej rozhodovacej praxe, sa odvolací súd odklonil. Táto špecifikácia v dovolaní žalobcu absentuje, dovolanie je z toho dôvodu neprípustné.

6. K vyjadreniu intervenienta zaujal stanovisko dovolateľ, ktorý citoval z viacerých rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, novú relevantnú argumentáciu neuviedol. Intervenient v ďalšom vyjadrení iba odkázal na svoje dovtedajšie stanoviská.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné zamietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. V danom prípade žalobca vyvodil prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z

ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9.3. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolateľ v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že v súvislosti s odvolacou argumentáciou žalobcu sa vôbec nezaoberal tým, že súdny exekútor ako súčasť štátnej moci sa mal riadiť Ústavou Slovenskej republiky a Smernicou 93/13/EHS. Touto argumentáciou žalobca namietal zmätočnosťnú vadu napadnutého rozhodnutia spočívajúceho v jeho nepreskúmateľnosti. Viazanosť súdneho exekútora Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými právnymi predpismi ako aj predpismi úniijného práva je faktom vyplývajúcim z právneho poriadku Slovenskej republiky; tento fakt nie je potrebné v rozhodnutí a jeho odôvodnení osobitne zvyrazňovať; iba skutočnosť, že odvolací súd osobitne neuviedol viazanosť súdneho exekútora právnou úpravou nespôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak sa súdny exekútor právnym poriadkom neriadil a konal v rozpore s právnou úpravou a súdy nižších inštancií by uzavreli, že súdny exekútor postupoval zákonne, dovolacia argumentácia mala vychádzať z námietky nesprávneho právneho posúdenia (§ 421 ods. 1 CSP) a nie námietky zmätočnosti (§ 420 písm. f) CSP).

12. Dovolacou námietkou bolo tvrdenie, že odvolací súd sa svojvoľne nezaoberal jeho argumentáciou o zásahu do vlastníckeho práva; uvedená námietka je opäť námietkou nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

12.1. Dovolací súd s uvedenou námietkou pripomína, že žalobca neuplatnil nárok na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu, za ktorý podľa zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovedá žalovaný; uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Už okresný súd vo svojom rozsudku poukázal na predpoklady úspešného uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorými sú a) nesprávny úradný postup (nezákonné rozhodnutie), b) nemajetková ujma a c) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom (nezákonným rozhodnutím) a nemajetkovou ujmu. Súdy nižších inštancií rešpektujúc uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy posudzovali splnenie týchto predpokladov a dospeli k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu (za nemajetkovú ujmu); svoje rozhodnutie v tomto smere odôvodnil už súd prvej inštancie; odvolací súd potvrdzujúc rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP sa s jeho závermi stotožnil a odkázal na ne. Tvrdenie, že odvolací súd iba konštatoval, že k žiadnemu poškodeniu žalobcu nedošlo, je v rozpore s obsahom napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu; na takomto závere odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil; rozhodnutia súdov nižších inštancií boli založené na závere, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom požadovaných podmienok pre vznik zodpovednosti štátu, a že by v priamej príčinnej súvislosti s akýmkoľvek konaním alebo nekonaním v exekučnej veci orgánom verejnej moci, vznikol nárok na požadovanú nemajetkovú ujmu.

13. Dovolateľ tvrdil, že odvolací súd sa nezaoberal jeho odvolacou námietkou, že súdny exekútor

obdržal už v roku 2011 rozhodnutie iného okresného súdu o zamietnutí poverenia na vykonanie exekúcie v obdobnej veci a súdy nižších inštancií dospeli k nesprávnemu právnemu posúdeniu, že judikatúra v otázke záväznosti rozhodcovských rozsudkov nebola v čase vykonávania jednotná.

13.1. Touto dovolacou argumentáciou si dovolateľ protirečí, keď na jednej strane tvrdí, že odvolací súd sa ním nastolenou otázkou nezaoberal a na strane druhej tvrdí, že túto otázku vyriešil odvolací súd (súdy nižších inštancií) nesprávne. Už súd prvej inštancie vo svojom rozsudku sa vysporiadal s uvedenou otázkou konštatovaním, že iba skutočnosť, že v roku 2012 bola žiadosť o udelenie poverenia na základe obdobného exekučného titulu a návrhu rovnakého oprávneného subjektu na vykonanie exekúcie právoplatne zamietnutá iným súdom, neznamená automaticky záver o porušení povinnosti súdneho exekútora predložiť exekučnú vec na rozhodnutie súdu vzhľadom ku skutočnosti, že súdna prax v tomto období jednoznačne ustálená nebola. Napokon v o vzťahu k vydaniu poverenia na základe rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu odvolací súd pripustil, že postup okresného súdu v exekučnej veci pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie mohol byť nesprávny; uzavrel však, že vydanie poverenia okresným súdom v exekučnej veci ešte nemožno považovať za ústavne relevantný zásah do podstaty základného práva na spravodlivý proces aj z dôvodu, že ide o začiatkové štádium exekučného konania. Dovolací súd dodáva, že žalobca disponoval právnymi prostriedkami na nápravu nesprávne vydaného poverenia na vykonanie exekúcie; tento prostriedok nápravy aj využil. Skutočnosť, že tomu bolo po niekoľkých rokoch od vydania poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu neprevzatia upovedomenia o začatí exekúcie, nemôže byť vykladané na ťarchu žalovaného v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

13.2. V tomto smere dovolateľ tiež tvrdil, že súdy nižších inštancií dospeli k nesprávnemu právnemu posúdeniu, že judikatúra v otázke rozhodcovských rozsudkov v čase vykonávania exekúcie nebola jednotná. Uvedená argumentácia nie je zmätočnosťou rozhodnutia, ale prípadného nesprávneho právného posúdenia. Nesprávnym právnym posúdením ale nemôže byť poukaz na nejednotnosť súdnej praxe v rozhodnom období.

14. Napokon, v rámci uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal, že odvolací súd sa jeho návrhom na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru vôbec nezaoberal.

14.1. K uvedenému dovolací súd uvádza, že vysporiadanie sa s uvedeným návrhom, resp. podnetom, v odôvodnení napadnutého rozsudku skutočne absentuje. Dovolací súd však pripomína, že rozsudok okresného súdu bol právnemu zástupcovi žalobcu doručený dňa 24. januára 2022; odvolanie bolo podané však (4. februára 2022); odvolanie návrh (podnet) na začatie prejudiciálneho konania neobsahuje; neobsahuje ho ani replika k vyjadreniam žalovaného, ale až ďalšie vyjadrenie (z 26. apríla 2022) k duplike subjektu na žalovanej strane, a teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania.

14.2. Podstatné je, že podanie žalobcu neobsahuje návrh na prerušenie konania, o ktorom by mal odvolací súd procesne rozhodnúť. Podanie žalobcu tak možno vnímať ako podnet na podanie návrhu na začatie konania o prejudiciálnej otázke, s ktorým sa odvolací súd vysporiadal tak, že návrh na začatie konania o prejudiciálnej otázke nepodal. Absenciu dôvodov, pre ktoré návrh na začatie takéhoto konania odvolací súd nepodal možno vnímať ako vadu, ktorá však aj z nižšie uvedených dôvodov (bod 28.4. a 28.5.) tohto rozsudku, nespôsobuje zmätočnosť napadnutého rozhodnutia v takej intenzite, aby to bolo dôvodom pre zrušenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

15. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v spojení s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vyplýva, že súdy nižších inštancií žalobu nepovažovali za dôvodnú, nakoľko neboli preukázané všetky zákonné predpoklady pre vznik zodpovednosti štátu za škodu. V rozsahu takéhoto záveru je rozhodnutie odvolacieho súdu dostatočne odôvodnené, vadou nepreskúmateľnosti netrpí; odvolací súd dostatočne odôvodnil najmä absenciu príčinnej súvislosti s tvrdeným zásahom do osobnostných práv žalobcu.

16. Ak teda v súvislosti s vyššie uvedenými závermi nižších súdov dovolateľ v dovolaní namietal vadu

zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP tvrdením o nedostatočnom odôvodnení (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu, k uvedenému dovolací súd uvádza, že aj keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej spore o taký prípad nešlo.

17. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

18. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

19. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

20. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda dovolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak dovolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

21. K dovolacej námietke týkajúcej sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že v posudzovanom spore obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Súdby oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popisali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, a zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery.

21.1. Z obsahu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1, ods. 2 CSP stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie vrátane správnych skutkových a právnych záverov. Odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil v porovnaní so súdom prvej inštancie na žiadnych iných, či nových skutkových a právnych záveroch. Iba skutočnosť, že dovolateľ so závermi odvolacieho súdu spokojný nie je a ponúka svoje vlastné právne posúdenie, nemá za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

21.2. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktorý v spätosti s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú, kompletizujúcu jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) sa vysporiadava so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalobcu a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Ak sa odvolací súd stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

21.3. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry, obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za nedostatočne odôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzi ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj ich všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia odvolacieho súdu v spojení s o súdom prvej inštancie je koherentná a ich rozhodnutia sú konzistentné, zvolené premisy aj závery, ku ktorým na ich základe odvolací súd dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

22. V reakcii na dovolacie argumenty žalobcu dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Žalobca preto neopodstatnene namieta, že odvolací súd mu nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

22.1. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia

všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

23. Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnostnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým oba sudy nižšej inštancie dospeli, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017), tento právny záver považuje i ústavný súd za akceptovateľný (I. ÚS 61/2019). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolať sa s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (I. ÚS 188/06).

24. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že žalobca neopodstatnene namietal, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté zmätočnostnou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP. Uvedený záver je dôvodom na postup podľa § 448 CSP.

25. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodil aj z nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

25.1. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

25.2. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolať túto otázku zdefiniuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková), ktorá musí mať zreteľné charakteristické znaky. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolať vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad sp. zn. 1Cdo/126/2017, 2Cdo/225/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/89/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/73/2017).

25.3. Ak dovolací súd má riešiť právnu otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolať ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom, uviesť ako ju riešil odvolací súd, b) uviesť ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018) a c) uviesť rozhodnutia odvolacieho súdu, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť.

26. Pred posúdením samotného „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) dovolací súd zdôrazňuje, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritornému prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z

hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

26.1. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej aplikácie na podklade skutkových zistení (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, 7Cdo/99/2018).

26.2. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP vôbec musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili/neriešili prvoinštančný a odvolací súd.

27. Dovolací súd sa preto najskôr zaoberal tým, či sú splnené tieto predpoklady prípustnosti dovolania, a to najmä z hľadiska, či žalobca v podanom dovolaní vôbec nastolil právnu otázku, resp. ním nastolené právne otázky sú také otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom uzavrel, že dovolateľ nevyslovil právnu otázku prípustným spôsobom, ak namietal dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

27.1. Dovolací súd poznamenáva, že dovolateľ síce argumentoval, že súdy nižších inštancií nesprávne vyložili § 56 ods. 4 Exekučného poriadku a uviedol, že súdny exekútor porušil svoju povinnosť uloženú mu citovaným ustanovením. Dovolateľ však osobitne právnu otázku nedefinoval a neoznačil žiadne rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré by malo predstavovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu a ani netvrdil, že uvedená právna otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi riešená (čo by ale predstavovalo dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP).

27.2. Napokon z rozhodnutí nižších inštancií pre dovolací súd vyplýva, že na riešení (neurčito) nastolenej právnej otázky svoje rozhodnutie nezaložili. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd ustálil, že v namietanej exekučnej veci nemalo byť vydané poverenie na vykonanie exekúcie, keď konštatoval, že exekučný súd, hoc aj nesprávne vydal poverenie na vykonanie exekúcie; uvedené v zásade exekučný súd potvrdil tým, že vyhovel námietkam povinného a exekúciu v konečnom dôsledku vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

27.3. Súdy nižších inštancií svoje rozhodnutia založili na riešení právnej otázky, či boli splnené zákonné predpoklady pre zodpovednosť štátu za nemajetkovú ujmu a dospeli k záveru, že žalobca svoju ujmu na osobnostných právach len verbalizoval a nepreukázal a zároveň, že nebola zistená príčinná súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a tvrdenou (a nepreukázanou) nemajetkovou ujmu. Odvolací súd uzavrel, že nebolo preukázané, že vedenie spornej exekúcie znamenalo zásah do práv žalobcu takým spôsobom, ktorý by odôvodňoval priznanie nemajetkovej ujmy postupom podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z. z.

27.4. Dovolací súd tak k námietke nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP uzatvára, že žalobcom nastolená právna otázka nebola vymedzená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom a v konečnom dôsledku nejde o právnu otázku, na ktorej odvolací súd založil napadnuté rozhodnutie (bod 26.2. tohto rozhodnutia).

28. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobcu v časti namietajúcej vadu podľa § 420 písm. f) CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné. Ak dovolateľ namietol nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolanie nie je prípustné, dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 CSP; z uvedeného dôvodu dovolací súd dovolanie ako celok postupom podľa § 448 CSP zamietol.

29. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd podal návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor

Európskej únie s otázkami uvedenými v bode 3.4. a 3.4.1. tohto rozsudku.

29.1. K otázke povinnosti súdu podať návrh na konanie pred Súdny dvorom Európskej únie sa vyjadril dovolací súd už za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu (Občiansky súdny poriadok) a v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/108/2012 z 26. júla 2012, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 61/2013 právnu vetou konštatoval, že „ak súd v priebehu konania nedospeje k potrebe výkladu komunitárneho práva, a preto konanie v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP nepreruší, prejednanie a rozhodnutie sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f) ani g) OSP.“ V odôvodnení rozhodnutia bližšie uviedol, že vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke; túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenie zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii štátu členskej krajiny. Závery vyplývajúce z citovaného rozhodnutia dovolacieho súdu sú plne aplikovateľné aj za účinnosti novej procesnej úpravy predstavovanej Civilným sporovým poriadkom; závery vyplývajúce z R 61/2013 si najvyšší súd osvojil aj v neskoršom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/3/2021 z 30. novembra 2021.

29.2. K nastoleným otázkam dovolací súd uvádza, že je výlučne na vnútroštátnom súde, ktorý vec prejednáva, aby posúdil potrebu návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ako aj relevantnosť otázok, ktoré predloží Súdnemu dvoru Európskej únie; návrh sa musí týkať výkladu alebo platnosti práva Európskej únie z čoho vyplýva, že sa nesmie týkať výkladu vnútroštátnych právnych predpisov ani skutkových otázok, ktoré vyvstali vo vnútroštátnom konaní.

29.3. Nastolenou otázkou uvedenou v bode 3.5. tohto rozsudku dovolateľ žiada výklad vnútroštátneho predpisu, § 82 Civilného sporového poriadku. Napokon k postaveniu intervenienta v sporovom konaní dovolací súd zdôrazňuje, že k vstupu intervenienta do konania dochádza už dorúčením písomného podania intervenienta, že vstupuje do konania, o samotnom vstupe intervenienta do konania súd nerozhoduje. Ide o všeobecné ustanovenie, ktoré má dopad na všetky druhy konania, prípadne aj na spory so slabšou stranou vrátane spotrebiteľských sporov. O spotrebiteľský spor však v prejednávanej veci nejde, aj keď uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy má pôvod v právnom vzťahu, v ktorom žalobca mal postavenie spotrebiteľa.

29.4. Podstatné však je, že žalobca v spore vstup intervenienta nenamietal, návrh na postup podľa § 83 CSP nepodal. Poukazujúc na zásadu *vigilantibus iura scripta sunt* dovolací súd zdôrazňuje, že žalobca disponoval dostatočným procesným prostriedkom nápravy v prípade, že so vstupom intervenienta do konania nesúhlasil, nepovažoval ho za dôvodný, prípadne neprípustný. Dovolací súd len opakovane poznamenáva, že ak žalobca namietal rozpor vstupu intervenienta do konania s právom žalobcu ako spotrebiteľa, v prejednávanej veci postavenie spotrebiteľa nemal, nakoľko vo veci ide o náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

29.5. Návrh na začatie prejudiciálneho konania vo vzťahu k povinnosti súdneho exekútora postupovať podľa v čase vedenia exekúcie platného § 56 ods. 4 Exekučného poriadku považoval dovolací súd za nadbytočný a nedôvodný; táto povinnosť súdnemu exekútorovi vyplývala z právneho predpisu (Exekučného poriadku). Meritom prejednávanej veci nebola otázka, či súdny exekútor svoju povinnosť porušil (keď odvolací súd konštatoval už pochybenie exekučného súdu), ale posúdenie, či boli naplnené predpoklady pre vyvodenie zodpovednosti štátu za tvrdenú nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

29.6. Vzhľadom na uvedené dovolací súd nepovažoval za dôvodné podať návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie v rozsahu otázok nastolených dovolateľom.

29.7. Iba na okraj dovolací súd uvádza, že o tomto podnete dovolateľa nerozhodoval osobitným výrokom z dôvodu, že v súvislosti s návrhom na začatie prejudiciálneho konania dovolateľ návrh na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP nepodal.

30. Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania dovolací súd aplikoval § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods.1 CSP. V dovolacom konaní boli plne úspešní žalovaný a intervenient. Vzhľadom k tomu, že žalovaný bol v dovolacom konaní nečinný a preukázateľne mu žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli, dovolací súd mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal. Náhradu trov dovolacieho konania podľa princípu úspechu v dovolacom konaní priznal plne úspešnému intervenientovi; aplikácie § 257 CSP sa dovolateľ nedomáhal a ani netvrdil žiadne dôvody, ktoré by aplikáciu § 257 CSP odôvodňovali.

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.